

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18116

Θέμα 404^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 746-761

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

- ΚΡ. Ὡ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. Οὐ τὰν ἔλοις ἦσσω γε τὰν αἰσχροῶν ἐμέ.
ΚΡ. Ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὄδε.
ΑΙ. Καὶ σοῦ γε κάμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. Ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς. 750
ΑΙ. Ἦδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινα.
ΚΡ. Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ἐπεξέρχη θρασύς;
ΑΙ. Τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. Κλαίων φρενώσεις, ἃν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. Εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. 755
ΚΡ. Γυναικὸς ἂν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
ΑΙ. Βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
ΚΡ. Ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὀλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
Ἄγαγε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα 760
παρόντι θνήσκη πλησία τῷ νυμφίῳ.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ὡ μιαρὸν ἦθος ... εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν.

(Μονάδες 30)

ΚΡΕΩΝ

Πρόστυχε χαρακτήρα και δούλε μιας γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ

Ναι (μπορεί να είμαι δούλος), αλλά δεν μπορείς να με βρεις να υποκύπτω σε αισχρές πράξεις.

ΚΡΕΩΝ

Όλα βέβαια αυτά εδώ τα λόγια σου (είναι) για εκείνη.

ΑΙΜΩΝ

Και για σένα βέβαια και για μένα, και για τους θεούς του Κάτω Κόσμου
(ενδιαφέρομαι).

ΚΡΕΩΝ

Με κανέναν τρόπο πια δεν θα παντρευτείς ποτέ αυτήν ζωντανή.

ΑΙΜΩΝ

Αυτή λοιπόν θα πεθάνει και με το θάνατό της θα καταστρέψει κάποιον.

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια, έρχεσαι εναντίον μου με τόσο θράσος, ώστε να με απειλείς ακόμα;

ΑΙΜΩΝ

Και τι απειλή είναι το να μιλά κανείς ενάντια σε ανόητες γνώμες;

ΚΡΕΩΝ

Με κλάματα θα με συνετίσεις, μολονότι ο ίδιος είσαι άμυαλος.

ΑΙΜΩΝ

Αν δεν ήσουν πατέρας μου, θα έλεγα ότι εσύ δεν σκέφτεσαι σωστά.

2. α) Ποια είναι τα κατά ποσόν μέρη της τραγωδίας κατά τον Αριστοτέλη (ονομαστικά);

β) Τι είναι οι στιχομυθίες και οι αντιλαβές;

(Μονάδες 10)

α) Τα κατά ποσόν μέρη της τραγωδίας είναι: ο **πρόλογος**, τα **επεισόδια**, η **έξοδος** (τα οποία συγκαταλέγονται στο επικό στοιχείο), η **πάροδος**, τα **στάσιμα**, οι **κομμοί** και οι **μονωδίες / διωδίες** (τα οποία συγκαταλέγονται στο λυρικό στοιχείο).

β) Στο επικό μέρος της τραγωδίας οι υποκριτές διαλέγονται είτε με συνεχείς λόγους είτε με **στιχομυθίες**, δηλαδή στίχο με στίχο. Και όταν η ένταση του διαλόγου κορυφωθεί, τότε και ο στίχος κόβεται σε δύο ή σε τρία μέρη, τις **αντιλαβές**. Μάλιστα στον διάλογο συμμετέχει πολλές φορές και ο κορυφαίος του χορού. Εξάλλου στο μέρος αυτό της τραγωδίας το συνηθέστερο μέτρο είναι το ιαμβικό τρίμετρο ή σπανιότερα το τροχαϊκό τετράμετρο και γλώσσα του η παλαιότερη μορφή της αττικής διαλέκτου, με στοιχεία από την ιωνική και τη γλώσσα του έπους.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. ὄλλυμι	α) φημί
2. κλύω	β) θέλω
3. λέγω	γ) χθόνιοι

4. βούλομαι	δ) καταστρέφω
5. νέρτεροι	ε) οἶομαι
	στ) νεώτεροι
	ζ) ἀκούω

Μονάδες 5

1. δ)

2. ζ)

3. α)

4. β)

5. γ)

Περисσεύουν τα ε) και στ).

β) ἤθος: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε ομόρριζα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα).

(Μονάδες 5)

Ανήθικος, καλοήθης, ηθογραφία, συνήθεια, εθιμοτυπία.

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος